

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 171. — ŠTEV. 171.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 23, 1925. — ČETRTAK, 23. JULIJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

STAVKA PREMOGARJEV

Premogari so objavili svarilo pred splošno stavko v premogovni industriji. — V brzojavkah prete s stavko v poljih mehkega premoga. — Bitner je ožigosal geurilla vojevanje v West Virginiji. — Debata o povišanju plač. — Družbe kršijo kontrakte s premogarji.

Poroča John Leary.

ATLANTIC CITY, N. J., 22. julija. — "Nekoliko prenačljeno." — To je bila najstrožja kritika, katero so izustili danes zastopniki premogarjev in delodajalcev vspricho napovedi, da bo izvedena ko- nečna uravnavna antracitnega mezdne spora s po- mnočjo podaljšanja sedanje mezdne lestvice do 1. aprila 1927.

Vsi so soglašali, da mora priti uravnavna ob tem ali onem času. Nikdo pa noče namigniti kdaj.

"Izmenjava pogovorov," — kajti ta diplomati- ški izraz je edini, ki primerno označuje to konferen- co, — je bila zatemnjena včeraj vsled zopetne pret- rije splošne stavke premogarjev v premogovnikih mehkega premoga.

Pogajatelji so razpravljali glade povišanja plač, o obsegu in učinku tekmovanja mehkega premoga, o delavskih stroških in odnošajih med plačami ekse- kutivnih uradnikov in odvetnikov ter prodajnimi cenami premoga.

Ničesar se ni sklenilo in edini važnejši razvoj je obstajal v izjavi delodajalcev, da ne bodo predlo- žili nikakih podatkov, dokler premogarji ne zaklju- čijo svojega slučaja, nakar bodo, kot je obrazložil Warriner pred dvema tednoma, zahtevali skrčenje plač.

Dokler ne bo napočil ta čas, ne bodo predložili podatkov glede plač, katere zahtevajo premogar- ji. Neoficijelno pa izjavljajo, da bo to pokazalo, da znašajo tozadevni stroški približno pol centa za tono.

V brzojavkah, poslanih Hooverju in Davisu, je Bitner, kot generalni zastopnik United Mine Work- ers of America v severni West Virginiji, obdolžil Bethlehem Mines Company, podružnico Bethle- hem Steel Company ter Consolidation Coal Co., katero kontrolirajo Rockefellerjevi in Watsonovi interesi, da kršijo svoje kontrakte z unijo, ker uve- ljavljajo skrčenje mezd za približno petdeset od- stotkov, ker mečejo na stotine premogarskih dru- žin iz kompanijskih hiš in ker se poslužujejo obo- roženih banditov, da ustrahujejo naše ljudi ter jih prisilijo sprejeti to skrčenje plač.

— V interesu premogarjev ter vsega prebival- stva naše dežele, — je rekel, — je napočil čas, ko mora vlada Združenih držav zavzeti definitivno stališče proti razveljavljanju mezdskih kontraktov od strani premogarskih operatorjev v severni West Virginiji.

— Premogarji ne dovolijo, da bi se njih mezdne dogovore uničilo s pomočjo te metode guerilla vo- jevanja in če se ne bo kaj storilo, da se prepreči to razveljavljanje mezdskih dogovorov, se bodo mora- li premogarji cele West Virginije pridružiti United Mine Workers of America z ostalo deželo vred v generalni stavki.

Brzojavka mlademu Rockefellerju dolži Conso- lidation Coal Company kršenja kontraktov in ustrahovanja z nasilnimi sredstvi.

Po ves dan trajajoči razpravi glede antrac. zadev je bilo dogovorjeno, da se bosta vršili vsaki dan dve seji, pričenši z današnjim dnem in sicer po več ali manj ostri razpravi, tekom katere so premogarji dolžili delodajalce, da se poslužujejo neprimerne propagande.

To obdolžbo so delodajalci zanikali ter s svoje strani obdolžili premogarje, da neprimerno način zavlačujejo postopanje s tem, da spravljajo na površje zadeve, ki ne spadajo v okvir pogajanj.

Dogovor med Italijo in Madžarsko.

Rim, Italija, 21. julija. — Mi- nistrski predsednik Mussolini in

madžarski poslanik v Rimu sta podpisala, začasn timerovinski do- govor, ki vsebuje medsebojne prednostne klavzule.

Najnovejši pogoji nemške vlade.

Berlin nasprotuje klav- zuli, ki določa prehod francoskih čet preko nemškega ozemlja. — Nemčija ne bo stopila v Ligo, dokler se njenega ozemlja ne proglasi nevtralnim.

Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 22. julija. Nemčija se ne bo pridružila Ligi narodov, razven če se proglasi njeno zemlje nevtralnim v vsa- kem možnem slučaju.

To je bistvo nemškega odgo- vora na varnostne predloge kot ga je objavil danes neki visok nemški uradnik. Rekel je, da si nemška država sicer želi dogovo- ra, da pa mora zavrniti vsak pred- log, ki bi napravil iz njenega o- zemlja bojno polje za evropsko vojno. V drugi vrsti pa ne bo nem- ška država sprejela kot varuha nobenega zaveznika Francije.

Pri teh dveh pogojih bo Nem- čija vztrajala, kot je vztrajala v mesecih uvodnih pogajanj. To ni- so nikake malenkostne ovire. Do- tični visoki uradnik je rekel po- ročevalcu:

— V sedanjem trenutku obsta- ja velika napetost med Anglijo in Rusijo. Vsak hip se lahko poj- avi kriza. Mi ne moremo biti po- tegnjeni v konflikt. Mi ne more- mo dovoliti, da bi korakale čete preko našega ozemlja.

— Če so zavezniki prepričani, da mora stopiti Nemčija v Ligo narodov predno se sklene varnost- ni dogovor, smo pripravljeni pri- stati v to. Ne moremo pa vstopiti v Ligo narodov, razven z istim statusom kot Švica. Mi smo raz- oroženi, a ostala Evropa je težko oborožena. Ostati moramo izven vseh konfliktov.

Informator je rekel nadalje, da bi imel varnostni dogovor brez dvoma reakcije na okupacijski stroj v Porenjski, da pa ne prič- kuje nikdo neposrednih rezulta- tov. Nemška država si še vedno želi konference, na temelju prin- cipa, da ne more ničesar izgubiti in da obstaja vedno prilika pri- dobiti kaj v splošni razpravi, tika- joči se evropskih zadev in te- žav.

LONDON, Anglija, 22. julija. Besedilo nemške poslanice glede varnostnega dogovora je napravi- lo v oficijelnih krogih v sploš- nem dober utis. Prav posebno se je povdarjalo zmernost tona in željo, da se vrše nadaljna poga- janja, katera bo Anglija pospešila v namenu, da se skliče do jeseni mednarodno konferenco.

Angleži simpatizirajo s trdi- tvijo Nemčije, obračajoči se proti vstopu v Ligo narodov brez po- sebnega sporazuma glede člena 16, katerega se je tukaj vedno smatralo nemogočim. Upajo pa tukaj, da so berlinske oblasti uve- ljavile te rezervacije le v name- nu, da razorožijo svoje lastne na- cionaliste in da je zaznamovati važen napredek vsled nemškega ugotovila, da ne bo Nemčija v principu nasprotovala spojitvi vprašan varnostnega dogovora ter nemškega vstopa v Ligo na- rodov.

Prihodnji korak bo obstajal v izmenj nazorov med Londonom in Parizom, tekom katere bo An- glija nujno zahtevala skorajšno konferenco.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Abdel Krim bo uvedel ofenzivo.

Francozi pričakujejo, da bo vprizoril A b d e l Krim svoj novi pohod proti Fezu v bližini Ue- zana. — Francozi bodo imeli za ta spopad na razpolago dvesto tisoč mož.

PARIZ, Francija, 22. julija. — Abdel Krim je presenetil franco- sko poveljstvo v Maroku s tem, da je umaknil svoje čete ob celi fronti, z izjemo na zapadu, kjer čividno pripravlja svojo veliko novo ofenzivo v pokrajini Uezana. Francozi so bili nemalo prese- nečeni, ko so našli, da so Maro- kanci izginili preko noči ob celi fronti, z izjemo dela pri Ued Ame- lila, severozapadno od Taze.

Včeraj je bilo v Parizu oficijel- no objavljeno, da je bil Abdel Krim pred nekako enim tednom formalno povabljen na mirovno konferenco in sicer potom špan- skega posredovalca Echegarria, a dosedaj ni bil sprejet od njega še noben odgovor. Pričakovani odgovor maroškega voditelja bo najbrž obstajal v novem navalu na Fez.

EL ARAIL, Španski Maroko, 22. julija. — Poročila iz franco- skega ozemlja v Maroku kažejo, da prihajajo iz Francije neprene- homa nove čete.

Dne 12. julija je bilo v Maro- ku 130.000 vojakov in do konca tekočega meseca jih bo v celam najbrž kakih dvesto tisoč. Kon- skripcija na temelju povelj ma- roškega sultana bo najbrž dala na razpolago nadaljnjih trinajst tisoč vojakov.

Abdel Krim, ki vodi rifske bo- jevnike proti Francozom, izpol- njujejo svoj vojaški sistem od dne do dne, tako da ga je mogoče sedaj primerjati z utrdkami kot se jih je rabilo na zapadni fronti v svetovni vojni.

Francozi so aviatiki so našli za- kope z utrdkami in odprte zake- pe, pokrite z bodečo žico, dočim so Francozi, ko so zavzeli nanovo izgubljena pozicije, zadeli na iz- boljšane obrambe z ovirami iz bodeče žice ter obrambami proti obstreljevanju iz zraka.

Velika nevarnost tiči v dejstvu, da izvršujejo sile Abdel Krime te- kom noči infiltracije. Vsled tega se domneva, da se ne nahajajo rifske rezerve v ozadju, temveč v neposredni bližini fronte.

Nemčija ne bo zastopana na svetovni razstavi.

BERLIN, Nemčija, 21. julija. — Nemčija se ne bo udeležila sve- tovine razstave, ki se bo vršila pri- hodnje leto v Philadelphiji, ob- priliki 150. obletnice podpisanja proklamacije neodvisnosti. Ta sklep je bil storjen na skupni seji nemških industrijalcev, ter zvez- nemških grosistov in detaljistov. Izjavilo se je, da je čas, ki je na razpolago za priprave prekra- tek in da je gospodarski položaj Nemčije preveč slab, da bi bilo nemški industriji mogoče spravi- ti skupaj svote, s katerimi bi se mo- gle na primeren način udeležiti razstave.

Tovarniškim delavcem so znižali plače.

ROCKVILLE, Conn., 21. jul. Hovanum Mills Company je ob- javila, da bo znižala svojim 1400 delavcem plače za deset odstot- kov. Znižanje stopi prihodnji pon- deljek v veljavo.

Stinnesove sanje razblinjene v nič.

Sanje Hugona Stinnesa o velikanski sili so se raz- blinile v nič. — Družini bo ostala le trgovina s premogom, katero je on pričel.

BERLIN, Nemčija, 22. julija. Razvoj velikih panog velikanske organizacije Hugo Stinnesa, ki se vrši radi finančnih težkoč, nastal- lih po njegovi smrti, je zavzel tak obseg, da bo ostal le majhen del velikanskih podjetij, katera je zgradil zamrl, v rokah njegovih dedičev. Splošno se domneva, da bodo mogli slednji rešiti le trgo- vino s premogom, s katero je prič- el zamrl finančnik in s pomočjo katere je zgradil pozneje svoja in- dustrijalna podjetja.

Velika eksportna in importna trgovina, katero je dvignil na vi- soko stopnjo, je bila prodana hamburški tvrdki Otto Meyer. Nadalje se glasi, da bodo Stinne- sove parobrodne črte prodane v kratkem Hamburg-Amerika črti in Harrimanovi črti. Rudniške akcije v vrednosti desetih milijon- nov zlatih mark so že prodane in zaključena so bila tudi pogajanja za prevzetje petrolejskih akcij, s posredovanjem bank, ki tvorijo konsorcijske za rešitev Stinnesove organizacije.

Sim Hugo Stinnesa, da ustvari svetovno cesarstvo industrije, je izginil.

Grajenje tega cesarstva se je z- kazalo kot nadaljno grajenje babilonskega stolpa, kojega tem- elj je bil preslab in kojega ku- pola se je preveč zibala.

To grajenje je bilo pospešeno od inflacije in po sprejemu Dawe- sovega načrta se je morala cela zgradba porušiti kot številna dru- ga na inflaciji temelječa podjetja, kot na primer ono Žige Bosela, imenovanega avstrijskega Stinne- sa, kojega podjetja so prešla v roke konsorcijske.

Kitajci prekinili dobavo živil.

PEKING, Kitajska, 21. julija. Poročila, ki so prišla iz Kantona, javljajo, da se je odrezalo dovoz živil v Vučovu nastanjenemu ameriskemu kanonskemu čolnu ter tamošnjim angleškim prebival- cem.

Nadalje se glasi, da je tamošnji angleški konzul svetoval vsim angleškim podnikom, naj takoj zapuste Vučov radi strogega boj- kota, ki je bil uveden proti njim.

Zadnja steklenica za zadnjega moža.

STILLWATER, Minn., 22. jul. Trije veterani iz Državlanske vojne, člani "Last Mans Club-a", so sedeli tukaj pri banketu ob pri- liki 64. obletnice bitke pri Bull Run in na mizi je stala steklenica staroga burgundskega vina. Ste- klenica pa je ostala nedotaknjena. Ko je bil pred 44 leti ustanov- ljen klub, je imel 34 članov, ki so bili vsi veterani iz bitke pri Bul Run. Steklenico burgundčana hranijo v jekleni blagajni ter ob- staja določba, da naj jo izpije zadnji preživeli.

Pozdravi avstralskih letalcev.

Avstralski letalci so 120 milj od brega pozdravili ameriško bro- dovje, ki se bliža avstralski oba- li, kjer bo manevriralo.

FAŠISTOVSKO NASILJE

Proti-fašistovski načelnik je bil grdo pretepen. — Poslanec Amendola je bil napaden na begu iz hotela, katerega je oblegalo na tisoče ljudi. — Izzval je drhal ter vztrajal celih pet ur.

RIM, Italija, 22. julija. — Poslanca Amendolo, voditelja aventinske opozicije v italijanski poslan- ski zbornici, ki vztraja pri svojem programu bojkotiranja parlamenta, ki je igrača v rokah Mussolini- ja, je oblegalo v pretekli noči v nekem hotelu le- tovišča Montecatini tisoč fašistov. Rešen je bil le vsled intervencije policije in fašistovskih oblasti.

Pozneje tekom noči je na neki cesti Amendolo napadlo iz zasede dvajset mož ter tako močno pre- teplo, da ne bo okrevljal pred potekom več tednov.

Poškodovanega poslanca so prevedli v Rim. Do- godek je napravil velik vtis tako na vladne kot opo- zicijske kroge.

Važnost dogodka je razvidna iz dejstva, da je časnikarski cenzor dovolil listu Il Mondo, priobčiti oster napad na vlado. Mussolini pa je izdal ofici- jelno verzijo afere, v kateri trdi, da so skušale jav- ne oblasti in fašisti zavarovati aventinskega vodi- telja.

Mussolini pravi, da ni prihod poslanca Amen- dola v Montecatini ugajal fašistom dotičnega me- sta. Tisoč fašistov se je zbralo pred hotelom ter zahtevalo, naj voditelj opozicijske skupine takoj odpotuje. Organizirali so sovražne demonstracije, katere pa so preprečile krajevne oblasti v družbi fa- šistovskih voditeljev. Tekom prekinjenja de- monstracij je Amendola odpotoval v avtomobilu proti Pistoji, v spremstvu oddelka orožnikov ter članov fašistovske organizacije v Montecatini.

Tekom tega potovanja in potem ko je spre- mstvo zapustilo avtomobil poslanca, je skupina ne- znanih mož zastavila cesto, prišla Amendola ter ga grdo pretepla.

— Treba si je zapomniti, — pravi ugotovilo Mussolini-a — da se je obžalovanja vredni dogodek pripetil v globini dežele in kljub naporom javnih oblasti in fašistovskih voditeljev, da zavarujejo opozicijskega voditelja, ki je došel v ta del deže- le v skrajno delikatnem trenutku.

Opis dogodka, katerega je podal ranjeni posla- nec sam, opozarja na dejstvo, da je italijanski se- rat vsled pomanjkanja dokazov oprostil ljudi, ki so ga napadli decembra meseca 1923. List Amen- dola napada vlado ter pravi:

— Zopet je bil napaden pred očmi avtoritete, ki nima nobenega ugleda več in ki ni nič drugega kot beden služabnik zatiranja in nasilja.

"Tribuna", ki je nevtralen list, protestira proti "temu načinu izražanja v deželi, ki potrebuje pred- vsem mirnih živcev".

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.60 2000 Din. — \$37.00 5000 Din. — \$92.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 dinarjev računamo posebej: 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspeltilje na zadnje pošte in isplachuje "Poštini škodni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.50 500 lir \$20.25

300 lir \$12.45 1000 lir \$39.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspeltilje na zadnje pošte in isplachuje ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pokliljstvo, ki presegajo PETTISOŠ DINARJEV ali pa DVATISOŠ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, monja se večkrat in nepri- čekovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnepre- računamo po ceni tistega dne, ko nam prišlo poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BREZJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.

Imen nam je poslati najbolje po Domestio Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

42 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telefon: Cortlandt 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado — \$6.00	Za pol leta — \$3.50
Za pol leta — \$3.00	Za motostvo za celo leto — \$7.00
Za četrt leta — \$1.50	Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopolni bres podpisov in osebnosti se ne priobčenejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmuje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

NADALJNO POGLAVJE V PROHIBICIJI

Nobena bolj korenita izprememba v vladnih metodah se ni zavrnila že dolgo časa kot je revidirana politika napram izvedenju prohibicijske postave. Da vidimo, kaj pomenja ta izprememba, je dobro ogledati si, kaj leži za njo in kaj je bil vzrok, da se jo je izvedlo.

Tekom zime je predsednik Coolidge izjavil, da je za trdno sklenil izvesti prohibicijsko postavu. Namigavali so, da je postal nezadovoljen z Roy Haynesom, ker je bil Haynes neuspešen pri izvrševanju svoje naloge. Nadalje se je namigavalo, da je pričel zakladniški tajnik Mellon postajati nemiren vspricu njegove očitne odgovornosti za stanje zadev, ki je postajalo naravnost smešno v očeh javnosti.

Napovedana je bila reorganizacija ter je bila tudi izvršena. Haynes pa ni bil odpuščen. Ostal je na svojem mestu, a pristigli so mu peroti.

General Lincoln C. Andrews, prejšnji armadni častnik ter izvrševalni uradnik priznanih zmoglosti, je bil stavljen na čelo, s čimom pomožnega zakladniškega tajnika.

Točka, katero si je treba zapomniti glede te reorganizacije, je ta, da ni bila diktirana od Antisalonke lige. Antisalonka liga niti ni marala te izpremembe in reorganizacije. Haynes je bil njen izvoljenec in Haynesove metode so bile njene metode. Haynes je smatral za del svoj dolžnosti, da ne vprizirja le lova na butlegarje, temveč da tudi zmerja in psuje vse one, ki ne soglašajo s postavu ter prisvajal zase in svoj department nedotakljivost, sakrosanktnost, vsled katere je postala vsaka kritika neke vrste zločin.

One, ki so dokazovali, da je izvedenje postave neuspešno in koruptno, so psovali kot degenerirane mokače. Sprejeti smo morali ne le postavu temveč za nameček še hinavsko pridigo.

Postava je postala svetelja kot mi, ki smo jo uveljavili. Vsled tega je postal prohibicijski department tak trn v peti razsodnih državljanih.

Vse to se je sedaj izpremenilo. Novi načelnik se je lotil izvedenja postave in ničesar drugega. Nikakih hinavskih pridig ni več, nikake propagande. Odpustil je iz službe Miss Georgijo Copley, "angelja luči" in nobena slična nja, ne bo več imenovana.

Njegov cilj je uspešnost. Vzoredil je tri separatne sile, obrežno službo, carinsko službo in prohibicijsko skupino kot tako pod eno samo vodstvo. Mesto da bi zanikal korupcijo ter napadal vse, ki bi trdili, da obstaja, je sam odredil preiskavo korupcije ter našel žalibog položaj, ki ga je moral napolniti s tugo. Reorganiziral je svojo silo po zveznih okrajih mesto po državah, kar je smiselno in ekonomsko.

Kaj pomenja vse to?

Pomenja, da je stopila prohibicijska postava na isto stališče, na katerem stoji vse druge postave. Izvajali jo bodo energično, a nepristransko in pravično. Pomenja nadalje, da ni to več postav posebnega "lobby-ja", Antisalonke lige, pač pa postava celega naroda, ki mora sprejeti odgovornost zanj, če jo hoče ohraniti ali pa ji odkrito nasprotovati, če jo hoče prelicati.

Pomenja, da nas ne bodo zatirali, če si bomo drznili razpravljati o njej. Pomenja, končno, da je bila pridiga vzeta iz politike.

To pa ni še vse, kar pomenja.

Znači namreč, da smo se oprostili vezi, vsled katerih je bila v kongresu nemogoča vsaka poštna razprava o tej postavi. Antisalonka liga je gledala na to, da je bila organizacija suhaških sil razdeljena po državah, to je po političnih skupinah. Pazila je, da so imeli kongresniki praktičen motiv biti suhi, čeprav niso bili suhi oni, katere so zastopali.

Dopisi.

Cleveland, O.

Nekateri ljudje v Chicagu se res hitro čutijo užaljene, ali se vsaj dajo tako. V mojem zadnjem dopisu sem zapisal, da je imel dnevnik Prosveta lani nad osim tisoč dolarjev deficita. Pa so zagrmeli nazaj: In še enkrat rečeno, ako ima dopisnik dokaze, da je dnevnik imel osim tisoč dolarjev deficita, naj kar ves gl. odbor obtoži takoj zdale ali pa na konvenciji.

V Prosveti z dne 11. marca, kjer je priobčen zapisnik letnega zborovanja skupnega gl. odbora SNP, čitamo pod naslovom — "Prosveta", črno na belem: —

"Istaki, računani na dnevnik v drugi polovici l. 1924 (neoblatno izlajajo) so presegali dohodke za \$5,181.36, v prvi pa za \$2,915.34. Razlika se je izenačila, kakor navadno, z dohodki obligatne izdaje."

Tako je zapisano v uradnem zapisniku, in jaz nimam vzroka, da mu ne bi verjel. Kar se tiče "švigašvag" imamo lahko vsak svoje mnenje. Takih ljudi, ki se gotovih točk lepo ognejo, druge pa malo po svoje raztegnejo, da se da lepše odgovarjati manje, tudi jaz ne kaj poznam.

Tisto tudi vem, da uredništvo Prosvete zahteva ime dopisnika; enako delajo pri G. N. in najbr-

že tudi pri drugih listih. Na željo dopisnika pa ta ali oni list dopisnikovega imena ne priobči. Mislim, da je to vsakemu dopisniku znano, in ni treba toliko sapa zaradi tega.

Ne vem zakaj se je treba toliko razburjati, ako en član priporoča, naj se volijo taki delegati, ki bodo zmorni in voljni posvetiti dovolj pozornosti gospodarskemu stanju Jadrane. Omenil sem že v zadnjem dopisu, da mogoče sedanjí gl. odbor prav dobro gospodari. Ako konvencija to pronajde, mu bo gotovo dala zaupnico s ponovno izvolitvijo. Da se o načinu gospodarstva prepričajo, je pa vendar dolžnost delegatov.

Kakor hitro se drzne kak član zapisati nekaj, kar gotovim "mogočnem" ni všeč, se skrijejo za jednoto in javkajo, da je jednota napadena. Eden, dva ali trije gl. odborniki se niso jednota! — Saj tudi predsednik Zdr. držav še davno ni Amerika!

Celo predsednika Zdr. držav se sme vprašati, kako gospodari z narodnim bogastvom, tudi kritizirati se ga sme, ako ta ali oni državljani misli, da bi svoje posle lahko boljše vodil. Vsek dan lahko čitamo nasvete in tudi kritike, naslovljene na predsednika Zdr. držav, na podpredsednika, na člane najvišjega sodišča, na člane kabineta, na senatorje, kongresnike, guvernere itd. Ljudstvo jim je, direktno ali indirektno, poverilo vodstvo dežele in isto ljudstvo ima pravico paziti na njih poslovanje in tudi kritizirati, ako je potrebno. Ako se da, je nasvete na primer predsedniku ali guvernerju, ali se jih morda kritizira, vendar nikdo ne trdi, da se kritizira deželo kot celoto. Združene države so obstojale predno, je bil Coolidge predsednik istih, in bodo še obstojale, ko njega ne bo; tako so tudi razne podporni organizacije obstojale, predno so bili sedanji odborniki na krmi, in bodo obstojale, ako ravno se eden ali drugi ali vsi sedanji odborniki umaknejo s pozorišča. Nedotakljivi pa niso niti predsedniki, niti guvernerji, niti sodniki, niti člani kongresa, niti odborniki kake organizacije. Član SNP.

Leadville, Col.

To mesto me spominja na umirajočega človeka. Število prebivalstva je bilo hitro naraslo na 32.000, pa se je tudi hitro zmanjšalo in sedaj ima mesto 3500 prebivalcev. Leadville je pa v primeri z drugimi mesti jako mlado. Leta 1879 so prvič zasledili tukaj zlato. Od onega časa pa do leta 1891 je raslo tako naglo kot le malokatero drugo rudarsko mesto. Rudarji so izkopali za milijone in milijone dolarjev zlata in svinca. Velike topilnice so obratovali s polno paro. Glas o bogastvu je prignil ljudi iz vseh krajev zemlje, in ni čuda, da so se tudi Slovenci odzvali klicu sreče. Tedaj je bilo tam najmanj 2000 Slovencev. Ob tistem času je v mestu in okolici obstajalo devet rudotopilnic. O teh dobrih starih časih sta mi pripovedovala Mr. Frances in Mr. Frankovich, ki sta mi razkazovala okolice. V eni sami ulici je bilo tedaj 53 salonov, ki so bili noč in dan odprti. Noč in dan so točili žganje, noč in dan so padale karte in noč in dan so lahkoživke izvajale od najmanjve denar. Leadville imenujejo "mesto oblakov", ker se dviga 10.000 čevljev nad morskovo površino. Sedaj, ko se ljudje drugod po deželi pote ter s teža-vo prenašajo vročino, je tukaj lepo in prijetno.

Slovencev je tukaj še vedno kakih sto družin, ki so precej dobro preskrbljene z blagri tega sveta. Najbolj znan je Mr. Frank Zaiz, ki se je priselil sem iz Dolenjskega pred 39. leti. S trdim in vtrajnim delom si je ustvaril lepo bogastvo. Sedaj se bavi z rovi, trgovino, farmanjem in živinorejo. V njegovih trgovinah je zaposlenih 42 oseb. Mr. Zaiz lastuje 800 akrov velikega rečja, na kateri je dvjesto akrov krasnega iglastega gozda. S poštenim prizadevanjem se je od navadnega delavca povzpela na višek. Njegovo načelo je bilo in je še vedno: boljše je gra-

Ko se materino mleko izjalovi, se poslužujte Bordenovega Eagle Mleka, edinega pravega nadomestila za materino mleko.

Če pošljete ta oglas The Borden Company, Borden Building, New York, vam bodo hraniti vašega otroka z Eagle Mlekom. povedali v vašem jeziku, kako je treba

Priporočajo in predpisujejo ga zdravniki.

Dept. 1

diti kakor pa podirati. Takih mož krvavo potrebujemo.

W. P.

PLAČA IN REPREZENTACIJA

Plača newyorškega župana je bila v zadnjih letih povišana, vspricu njegove odgovornosti za blagobit velikankega mesta — in povsem po pravici dobiva župan Hyman na leto \$25.000.

Plača guvernerja cele države pa je še vedno ista kot je bila pred davnimi leti, namreč \$10.000. Država nudi sicer svojemu najvišjemu uradniku prosto stanovanje, v katerem sprejema goste ter izvršuje reprezentacijske dolžnosti, ki so neobhodno potrebne. Vse to pa mora storiti na svoje lastne stroške. Življenski stroški in stroški oficijelnih funkcij so nizevno narasli izza časa, ko je bila določena ta plača in vsled tega mora guverner Smith dobro računati, če hoče izhajati s svojim služkom. V prejšnjih letih je bilo običajno, da so visoki državni uradniki, posebno pa poslaniki, pokrivali del stroškov iz svojega privatnega žepa in privatni dohodek je v številnih ameriških državah še vedno potreben. Če hoče guverner ali kak drug visoki uradnik primerno izvrševati svoje posle.

Kaj takega bi ne smelo biti. Posebno guverner države New York najbogatejše v Uniji, bi moral imeti zadosti velik zaslužek, da bi mu ne bilo treba neprimerno stiskati ter paziti, kako bo izhajal.

Ljubavna drama v Skoplju.

V Skoplju se je 30. junija odigrala krvava ljubavna drama. Posestnik Stojan Kristič, 50-letni vdovec, se je pred tremi meseci zaljubil v mlado vdovo, Stojanko Konjevič iz Kučevišča v Črni gori. Stojan je vdovi dvoril in ji obečal, da jo poroči, samo naj se preseli k njemu. Siromašna vdova, ki je imela štiriletno dete, se je končno odzvala njegovim vabilom in se preselila v njegovo hišo. Stojan jo je dnevno nadlegoval s prošnjo, da se naj z njim poroči, vdova pa je vedno odlašala. Kritičnega dne, t. j. v torek, sta se radi tega sprla in Stojan ter vdova sta si skočila v lase. Stojan je pričel ženo daviti, končno pa je zagrabil sekuro in jo udaril po glavi. Nesrečna vdova je bila takoj mrtva. Videč, kaj je zagrošil, se je morilec hipoma streznil in šel je napolicejo, kjer je dežurnemu uradniku rekel: Prišel sem, da se javim Stojanka me je hotela s sekuro ubiti, ali jaz sem slučajno njo. Policieja ga je pridržala.

"Razalitev" bivše avstrijske armade.

Bivši pruski častnik Knobelsdorf je izjal knjigo spominov, v kateri sramoti častnike bivše avstro-ogrnske armade. Knjiga je povzročila med avstrijsko-nemškimi oficirji veliko ogorčenje.

Peter Zgaga

V nekem listu sem čital naslednjo resnico:

V Angliji lahko zavarujejo ženske svoj obraz, to se pravi svoje lepoto.

Istotako poročajo iz Londona, da posebni specialisti spravljajo ljudem vstran štrleče uhlje zopet v normalni položaj.

To so zanimiva poročila, ki že vsaj deloma pričajo o napredku znanosti, ki si izmišlja vedno nova sredstva za olepšanje človeštva.

Toda kaj koristi, ako ima človek uhlje pravilno postavljene, pa se noče svojih ušes posluževati?

*

Znanost napreduje, ljudje pa nočejo izkoristiti tega napredka.

V vseh strokah so dosegli znanstveniki velike uspehe, odinole v eni stroki ne. Dosedaj se jim namreč še ni posrečilo postaviti diplomatom sree na pravo mesto.

*

V New Yorku je velika vročina. Zato pa časopisje objavlja sredstva proti vročini.

Neki zdravnik je izdal naslednje priporočilo:

— Hodite nagaj, pa se boste hitro ohladili.

*

Kar sleci se, prijatelj, sredi ulice magari, pa te bo policija hitro postavila na hladno.

*

Obravnava v Daytonu je končana. Porotniki so proglasili profesorja Scopesa krivim, sodnik ga je pa obsodil na sto dolarjev globo.

*

Potemtakem je zmagal Bryan. Zdrav človeški razum je pa klobuto dobil. Da, ponavadi je tako na tem svetu: običajno zmagata isti, ki je do zmagaj najmanj upravičen.

*

V novem jugoslovanskem ministruju so tudi štirje Radičevi pristasi.

Vseh ministrov je trinajst. Načelnju je jim Pašić.

*

Ako bi bilo v ministruju dvanaest Radičevih pristavov, bi jih trinajst — Pašić — še vedno lahko zvodil za nos.

*

Nekega lepega dne so se Kramensčev oče razkorajžili, ter so takole povedali, da je nam vsem skupaj sapo zaprla.

— Jaz sem ... vele ... že štrideset let v tej kontri, cerkev sem ustanovil in cerkveni odbornik sem ... vele ... Računi niso bili še nikoli tako čisti ... vele ... kot so zdaj. Prej ... vele ... je bilo dosti dela, kar smo morali mi račune delati. Sedaj ... vele ... je pa vse bolj izi, ker gospod sami račune napravijo, mi pa ... vele ... samo podpisujemo ... vele ... V svoji familiji ... vele ... ne dam dosti za cerkveno poroko, presti so pa presti, pa naj bodo dolgi ali kratki ... vele ... da je prag čist ... vele ... no prag je pa čist, ker je sleherni dan dvakrat pomit in poriban.

*

Rev. Trunk mi očita v "Edinosti" da moji duševni proizvodi smrdijo po kurbišču.

*

Ne rečem, da sem svetnik in nočem biti tak svetnik, kakršni se zbirajo krog "Edinosti". K sreči pa še nisem tako moralno propal kot je naprimer Rev. Trunk, ki je javno pisal v edinem slovenskem "katoliškem" listu v Ameriki, kako so Turki Juda "popravljali" in za kaj vse so ga hoteli prikrajšati, da bi ne bil, re, niti Judu, niti Trunku in niti človeku podoben. Take bi se smele klatiti kvečjem v slovenskem farovu v Bridgeportu, v zbrani družbi pijane klosterske gospode, ne pa v listu, ki tiste kolone, katerih ne more z barabstvom in podlostjo napolniti, ponavadi posveti Bogu in Materi Božji.

*

Pr. čitajte te članke vsaki teden pazljivo ter jih prihranite za bodočo uporabo.

Kje je moj brat JOHN PICELI? Pet let je že odkar nič ne vem o njem. Takrat je imel naslov Box 65, Baggaley, Pa. Prosim onega, ki kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam javi svoji sestri. — Marija Kocjan, Dol. Straža pri Novem mestu, Jugoslavija.

KOTICEK
OTROŠKO ZDRAVJE

OSKRBA MATERINSTVA
in
OTROŠKEGA ZDRAVJA

Na tem mestu bomo pri-
kazali teden za teden
vredno in poučno vest,
ki so velike vrednosti
posebno za noseče žen-
ke in matere.

Oskrba in hranitev do-
jenčkov je važnega po-
mena za vsi dom in za
narod vobče. Zato se
vam zdi vredno pri-
kazati poljudna in podro-
bna poizkušila o tem pre-
dmetu.

ČLANEK 134.

Ali dojite svojega otroka?

Dosti več žensk je zmognih do-
jiti svojega deteta kot se splošno do-
mneva. Dejstvo je, da je le malo
žensk, ki sploh ne morejo dojiti.
Takozvana nezmognost dojenja je
v številnih slučajih preje posledica
nepripravljenosti kot pa ne-
zmognosti. Nadaljne ženske pa se
naučijo, da ne morejo dojiti, dočim
so v resnici zmogne tega. Poskus
dojenja se pogosto opusti prehu-
tro, ker se mleko pozno pojavi.
Dojava mleka je včasih nezadost-
na, če je mati še v postelji ter
pusti raditega dojenje. Zelo rado
pa se zgodi, da se dojava mleka
poveča, kakorhitro mati za njega
dela.

V drugih slučajih pa se dojenja
niti ne poskusi, ker obstaja strah,
da bo napor dojenja prevelik za
mater. Res je, da v velikih slučajih
dojenje slušja mater. Ne sme
pa se pozabiti, da je dojenje narav-
no stanje in da se številne žen-
ske boljše počutijo tokom doje-
nja kot ob katerikoli drugim
času. Pa tudi če dojenje slušja
mater, bi morala biti pripravljena
zdržati samo sebe do gotovega
obsega, da nudi s tem otroku do-
ber pričetek v življenju. Pogosto
se glasi, da so ženske preveč ner-
azne, da bi dojile, da bo njih mle-
ko raditega slabo in da bo dete
nemirno in da ne bi uspevalo. To
je brez dvoma resnično glede go-
tovega števila slučajev. Druga
ženske, ki so navidez nesposobne
za dojenje, pa so v resnici dobre
dojilje. Raditega naj bi se doje-
nje vedno poskušilo ter ga pozne-
je opustilo, če bi ne bilo uspešno.

Včasih se glasi, da se ženski ne
izplača dojiti svoje dete razven če
ga more dojiti precej časa. Ta ve-
ra je seveda povsem napačna, kaj-
ti v nobenem času življenja dete-
ta ni tako važno zanj dobiti prsno
mleko kot v pričetku. Ob nobenem
drugem času ni prebava deteta
tako lahka kotena in ob nobenem
drugem času je ni tako težko po-
praviti, če je bila motena kot v
prvih dnevih in tednih življenja.
Vsaki dan ali teden, tokom katerega
dobiava dete prsno mleko, mu
dajte boljši pričetek ter olajša
dajanje umetne hrane pozneje, če
je potrebna. Včasih tudi domneva
jo ljudje, da se ne izplača dajati
detetu prsa, razven če more do-
biti vso hrano iz prs. Drugi zopet
domnevajo, da je nevarno mešati
dojeto mleko in umetno hrano.
To mnenje je seveda popolnoma
napačno. Umetna hrana ne more
napraviti prsno mleko težje pre-
bavno in prsno mleko olajša brez
dvoma prebavo umetne hrane.
Vsaka se tako majhna količina
prsnega mleka pomaga detetu ter
olajša umetno hrano.

Če ni mleko matere zadostno po
koreniti preizkušnji, so dognali,
da je oslajeno kondenzirano mle-
ko zelo koristno, ker se ga najla-
žje prebavi med vsemi umetnimi
živili. Če bi mleko matere popol-
noma poslo, je najboljšje dajati
detetu oslajeno kondenzirano mle-
ko in če se dete pravilno hrani,
bo dobivalo zadostno zalogo za
normalno rast.

Pr. čitajte te članke vsaki teden
pazljivo ter jih prihranite za bo-
dočo uporabo.

Kje je moj brat JOHN PICELI? Pet let je že odkar nič ne vem o njem. Takrat je imel naslov Box 65, Baggaley, Pa. Prosim onega, ki kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se pa sam javi svoji sestri. — Marija Kocjan, Dol. Straža pri Novem mestu, Jugoslavija.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

78

(Nadaljevanje.)

Ona pa je s strahom zmagala z glavico ter pritiskala obe roki na sree. — Čeprav je sel ter me oprostil, — dvom nad samo seboj je ostal ter se vedno stoji med nama.

— Tudi ta dvom bo izginil kot senca pred solncem sreče, — je rekel Maurus ter jo prijel za roko. — Sedaj pa na delo, ljubljena. Daj mi pravico, draga, da te spravim od tukaj, kjer ni več zate obstanke.

Njeni roki sta se tresli.

Zopet sem postala brez doma. Brez varstva in sredstev stojim v svetu. Usmili se me Maurus, in daj mi zavetja pri poštenih ljudeh, dokler zopet ne najdem dela kot diakonistinja.

Maurus se je smehljajal.

— Spraviš te bom k administratorju svojega stranskega posestva, ker te lahko zaupam ter izvršnim ljudem. V eni uri bo stal voz pred vratni. Ali potrebuješ pomoči, da pospraviš svoje stvari?

Otožno se je nasmešnila ter zmagala z glavico.

— Moje breme stvari so že pripravljene.

Nato pa so ji nancrat planle solze iz oči in skrila je svoje lice na njegovih prsih.

— Ah, Maurus, Bog te blagoslovi za tvoje usmiljenje!

*

Bil je že večer, a ni se še temnilo.

Vročina poznega poletja je še ležala na zemlji.

V veži graščine je stal Kurt Krašovec in njegovo drugače tako temno, kljubovalno lice je bilo resno.

Pismo Joried ga je poklicalo tjakaj za to uro, a že na dvorišču je izvedel, da je kontesa Joried resno zbolela.

Nobene žive duše ni bilo na izpregled, nikogar, da ga pripravi — in prijavljen je hotel biti bolni še bolj kot zdrav, — kajti brez dvoma ga je potrebovala.

Mučil ga je kes radi njegovega zadnjega brezmejnega nastopa.

Ali je on kriv, da je zbolela?

Mehanično je šel po stopnicah navzgor, kajti poznal je pot k njej. Prišel bo do nje tudi neprijavljen.

Kako neizmerno ljubi Joried! Sedaj, v tem trenutku je občutil to večji veri kot kdaj poprej.

Naravnost začarala ga je ter zvalila v svoj čarovniški krog. On ljubi! Vsa poezija in romantika, za katero je bila njegova duša od nekada tako dovzetna, se je spajala s to ljubeznijo.

Ljubljena se mu je zdela kot neko višje bitje, polno krasote, močnosti in tujega čara. Najbolj nežna, naivna in pravljica čustva so se mešala z njegovo divjo, odpornostjo.

Obup radi njene izgube ga je vrgel pijači v naročje, — a izza zadnjih par dni se ni več dotaknil kapljice. Jokal je kot otrok, kateremu se na okrut način uniči vero v čudovito pravljico.

Zopet je izbruhnila divja strast — in sedaj se je pojavila resignacija, vsled katere je hotel umreti z ljubljeno vred.

Da, tudi on je bolan, na smrt bolan. Njeki neznan strup razjeda njegovo sree izza ure, ko jo je prvič videl.

Tiše in prazno so stopnice in koridorji.

Krašovec pozna pot. Kot v sanjah je korakal po dolgem hodniku, odprl vrata dvorane ter vstopil.

Na levo so vodila vrata v smrtno sobo baronice, na desni pa je stanovala Joried. Siroka vrata so bila napol odprta in čul je glasno, hripavo govorico, — njen glas.

Mehanično je sedel mladi mož na stol ter čakal, dokler ga ne pokličejo.

Tedaj pa je slišal še neki drugi glas, glas barona in stresel se je. Senca je pletela preko njegova čela. Stopil je bližje ter pokukal v sobo.

Na zofi je ležala Joried. Njeno lice je bilo rdeče od mrzlice in pogled je bil plašen in obupan, kot pogled preganjane živali.

Poleg nje, opirajoč se na stol, je stal baron.

— Ona je bila! Prisegam. Vprašajte jo hišno, — je stekala Joried s tresočimi se ustnicami. Obe sva jo videli — in to sem vam hotela sporočiti, bratrance. Usmilite se me, — obljubite mi, da me boste spravili iz grada ... Mama noče ... Ah, ona bo zopet prišla ... in ne moremo je zadržati z žebli ...

Maurusu je prijel za roko, da jo pomiri.

— Ali mislite, Joried, da more par bornih žebčev izvajati tako oblast nad nepokojno dušo? Poznam boljše sredstvo, ki vam lahko vrne duševni mir.

— Kakšno? — pa vprašala s strmečim pogledom.

— Izpovejte meni krivdo, katero nosite proti mrtvi na svoji duši, — je rekel Maurus zelo resno, in s presunljivim pogledom. — Od trenutka naprej, ko boste povedali meni, da ste Margareto napadeno, prenapregljeno obdolžili, bo naša miru v grobu.

Kontesa si je pokrila lice z obema rokama, težko je sopla in mrzlica jo je stresala. Nato pa je divje dvignila glavo.

— Da, da, prav imate! Izpovedati se hočem ... Sama čutim, da moram govoriti in prav nič ne bom olepšavala. Zakaj? Na smrtni postelji človek ne laže ...

Hitro je pričela nato govoriti, priznala svojo ljubosumnost, svoje sovraštvo do tekmovalke. Polna trpkosti odkritosrčnosti je priznala, kako je ponaredila praške bolnice ter napravila na ta način njeno bolzen za smrtnostno.

Nato pa je priznala svoje dejanje ob smrtni postelji baronice, — svojo krivdo, svojo laž, ki je pognala Margareto v smrt. Govorila je kričeče in z naporom ter ni v svoji mrzlici niti sama slutila, koliko je priznala. Vsa obupana je bila roki ter vzkliknila:

— Nisem je hotela pognati v smrt ... Kdo bi si mislil, da bo šla takoj v vodo ... Le iz hiše sem jo hotelo pognati, — krivo v vaših očeh, Maurus ...

Neizmerna razburjenost se je lotila barona. Stisnil je zobe in stiskal roki. Z največjim naporom se je zadrževal, da ni potisnil od sebe te podle, izdajalske ženske, kot strupeno golazen ...

— Joried, — je mrmral ter jo prijel za roko. — Ali lahko to prišete, pred pričami?

Zopet si je pokrila obraz z rokama.

— Vprašajte Krašoveca ... On je priča. On je videl vse in prej ali slej bi vam to sam povedal.

— Krašovec? — Drugi inšpektor? Kako? ...

Tedaj se je Joried divje zasmejala ter si pričela puliti lase.

— Od kod ga poznam? ... Prokleta bodi ura, ko sem ga prvič videla na vrhu ... Mislim, da ste bili vi, Maurus ... In dolgočasna sem se ... Dolgočasje nudi demonom ugodno priložnost. Uboji dečko, smatral je igro za resno ... in ko sem se vsega naveličala,

je bilo prepozno. — Ljubila! Ne, ljubila ga nisem nikdar ... a gozdarjeva Lizika ... ta ga ljubi ... ta bo umrla od nesrečne ljubezni ... in ko bo mrtva, bo prišla k meni kot vampir ... kajti jaz sem kriva, jaz sem ga ji odtujila v svoji grešni lahkomišelnosti ... da, da ... ali jo vidite, tam v kotu, — ah, končno prihajate, Kurt. Usmili se, Kurt, vrni se k blede deklici, da bo zopet zdrava, da ne bo umrla ... Jaz se bojim vseh mrtvih ...

Stokaje je omahnila nazaj v blazino, a nato zakričala ter se stresla: — Margareta ... Margareta ... sedaj prihaja!

Zdravnik, stara grofica in hišna so prihiti iz stranske sobe.

— Takoj sem si mislil, da ji bo pogovor škodoval, — je rekel zdravnik. — Postelja je pripravljena, — takoj jo moramo položiti vanjo.

(Konec prihodnjic.)

Branislav Nušić:

Diletantska predstava.

(Konec.)

III. Želje posameznikov.

Skušnje so se vršile vsako sredo, petek in nedeljo dopoldne. Posejal jih nisem, pač pa so me oni prav dostikrat obiskali za časa teh skušnj.

Najprej je prišel gospod, ki se vedno reži. Bil je zelo ljubezniv in hvaležen za vlogo, katero je igral.

— Upam, da vas bom kot pisate lja popolnoma zadovoljil, ker — verujte da igram to vlogo od srca.

— Drago mi je, drago mi je! sem odgovoril vljudno.

— Vendar bi vas rad še nekaj prosil?

— Prosim?

— Ako smem biti zaupljiv?

— Prosim!

— Bi mogli vstaviti v mojo vlogo, da poljubim gospodično, kateri razodevam ljubezen?

— Izvolite, prosim poljubiti jo petkrat.

— Pa vpišite mi to v vlogo.

Drugi je prišla zopet gospica, ki ne zna niti ziniti. Bil sem zelo pazljiv in sem dožal, da je bilo to samo opravljanje. Gospodična je znala jako lepo govoriti, in se prav sladko nasmihala.

— Ne vem, če vam smem nekaj zaupati — je šepetala s povešeni trepalnicami.

— Prosim! sem odgovoril vljudno.

— Bi bili vi tako dobri, da bi prizor, v katerem igram, malo razširili?

— O prosim, a zakaj?

— Pa ... kako naj povem, zdi se mi, da sem prekratko, da sem nekoliko premalo na samem z gospodom, s katerim igram.

Vzel sem vlogo in sem jo izpopolnil. Pustil sem jih celih deset minut na samem.

Prišel je tudi tisti gospod, ki jeelja. On me je prosil, da izbršem iz vloge besede: "žrtve, velikodušnost, žarko, čar, častna beseda, važno" in še petdeset do sto besed, katerih ne more pošteno izgovoriti.

Prišla je tudi ona gospica, ki ima na levi nogi deset centimetrov daljšo peto. Ona me je zaprosila, da ji vpišem v vlogo, da razodeva ljubezen, sedeč.

— Jaz mislim, da ni ravno potrebno, da se stoječe razodeva ljubezen? — me je vprašala iskreno.

— Bog obvaruj, gospica. To ni nikjer predpisano. Nasprotno, ljubezen se lahko razodeva v vsakem položaju.

A obiskala me je tudi neka mamica. Ona sicer ne igra nobene vloge, a je prišla radi hčerke, katero je prinesla s seboj.

— Prosim vas — me je vprašala — ali mora to biti, da se moja hčerka poljublja v tem komadu?

— Mora, gospa.

— Pa dobro — pravi mamica — torej pri predstavi, ali pa se mora tudi pri skušnjah?

— Mora, gospa.

— Jaz pravzaprav nimam nič proti temu. Gospa je, kakor pravijo, dobra partija, toda radi ljudi mi je. Če bi vsaj mogli napisati, kako se jezi moja hčerka, ko jo poljubi gospod. On jo poljubi in ona molči, pa izgleda kakor da je komaj čakala. Naj reče vsaj: Uf, kako je to brezobrazno od vas!

— To se lahko naredi. Naj to svobodno reče.

— Toda napišite vi to.

— Drage volje.

Vzel sem tudi to vlogo in jo po njegovih besedah:

— "Ah divna deklica, ki te krasi zvišena duša, gorko sree in žarko oko, bodi moja!" sem dodal, da od govori ona: "Uf, to je brezobrazno od vas!"

IV. Predstava.

Splah sem bil zelo ustrežljiv in sem vsako najmanjšo željo izpolnil.

Skušnje so tekle stalno, en mesec, dva, tri, kakor so navadno pri diletantskih predstavah skušnje glavna stvar.

Nekega dne pride k meni cela ona deputacija, ki mu je posetila že prvokrat.

— Prišli smo — so začeli vsi nancrat — visoka plavka, mala sentimentalna — ki vse prevrne, kar oprasklja in gospod v zadregi.

— Prišli smo, da vas prosimo, da izbršete neki par iz komada.

— Kako?

— Gospod Pera je zasnubil gospico Sofijo in sedaj nočeta več i-grati.

— Da, da, seveda — sem pripomnil — to je vedno posledica diletantskih predstav in mnogih skušnj.

— Da, da, da! odgovarjajo vsi trije radostno, jaz pa vzamem komad in izbršem iz njega dvoje za ljubljene, katerima so nadaljne skušnje odveč.

"Kolo ljubezni" skraćeno sedaj na sedem parov se nadaljuje. Skušnje tečejo, tečejo, tečejo, a nekega dne pride zopet k meni deputacija in me vsa vzradoščena prosi, naj izbršem še en par iz komada.

— Gospod Laza je zasnubil gospico Juco in sedaj nočeta več i-grati.

— Da, da, pri Bogu — pripominim? — to je vedno posledica diletantskih predstav in mnogih skušnj.

In "Kolo ljubezni" skraćeno sedaj na šest parov nadaljuje.

In kakor teko v naravi stvari v

svojem toku vedno ena za drugo, po izvestnem redu; tako tečejo te stvari v svojem redu pri diletantskih predstavah — ena za drugo.

Malo časa za tem sem izbrisal tretji, potem še četrti in peti par, vedno vzklikajoč:

— Da, da pri Bogu, to so vedno posledice diletantskih predstav in mnogih skušnj.

In bolj ko se je približal dan predstave, vedno več mi jih je izpadalo iz komada, tako, da sem že ves obupan izprevidel, da mi propade najlepši prizor v komadu — oni namreč, ko se vsi primejo za roke in brez danega povoda odpojejo pesem in se zastor naglo spuсти. Kdo, za vrage, se bo zdaj prijel za roke, ko sta ostala na listi samo oni gospod v zadregi in mala sentimentalna.

— Toda tudi gospod v zadregi pridere nekega dne k meni in mi razburjen reče:

— Ah, gospod, ta hip prihajam z odra, na katerega ne stopim več, ali na katerem sem spoznal bistvo onega izreka, ki pravi, da so to deske, ki pomenijo življenje.

— Kaj pa je vendar?

— Zasnubil sem gospico Jelko, katera k sreči ni prišla sem, sicer bi vam v navdušenju pometala vse knjige in podrila vse stole na tla. Predstave ne bo, midva sva dosegla svoj cilj, sedaj stopiva na oder življenja.

Prisrčno sem mu stisnil roko, a v tem trenutku sem se spomnil, da se je fraze, katero je povedal prvokrat, ko je prišel k meni — naučil iz kolektarja "Orel" z leta 1901.

Tudi paz sem se okoristil s to pripravljenostjo frazo, da mu izrazim svojo čestitko.

Gospod. Namen — radi katerega vi diletanti navadno dajete predstave, je tako zvišen in plemenit, da ste lahko vedno računali s tem, da ne bom gluh za vsako prošnjo in da vam pomagam doseči zvišeni cilj, ki ste si ga postavili!

In v tem svečanem trenutku, mi je bilo žal, da nisem ostal pri prvotnem načrtu ter komad tako priredil, da eden drugega pobijejo.

Argleško oboroževanje.

"Daily Chronicle" poroča, da je sprejel Chamberlain predlog za zgradbo štirih novih križark.

Del konservativnih ministrov pa ni zadovoljen s tem sklepom.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. julija: Resolute, Hamburg; Bremen, Bremen.
29. julija: Aquitania, Cherbourg; La Savoie, Havre.
30. julija: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
1. avgusta: Pres. Roosevelt, Bremen; Andania, Cherbourg in Hamburg.
4. avgusta: Pres. Harding, Bremen.
5. avgusta: Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre.
6. avgusta: Deutschland, Hamburg; Lapland, Cherbourg.
8. avgusta: George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.
11. avgusta: Reliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.
12. avgusta: Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen.
13. avgusta: Pittsburgh, Cherbourg.
15. avgusta: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.
18. avgusta: Presidente Wilson, Trst.
19. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabia, Cherbourg in Hamburg.
20. avgusta: Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.
22. avgusta: Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
25. avgusta: Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.

26. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
27. avgusta: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
29. avgusta: Olympic, Cherbourg.
2. septembra: Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.
3. septembra: Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.
5. septembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orbita, Hamburg.
8. septembra: Martha Washington, Trst; Reliance, Hamburg.
9. septembra: Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.
10. septembra: Pittsburgh, Cherbourg.
12. septembra: Majestic, Cherbourg; Orca, Hamburg.
15. septembra: Republic, Bremen.
16. septembra: Berengaria, Cherbourg.
17. septembra: Belgenland, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.
19. septembra: Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.
22. septembra: Resolute, Hamburg.
23. septembra: Mauretania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
26. septembra: Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
30. septembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

Naravnost v Jugoslavijo

Potuje na velikih parnikih, ki pristanejo tako v domovini, da je treba potovati le par ur z železnice. Nobenih višev in ne treba.

IZLETNIŠKO ODPLUTJE

PRESIDENTE WILSON

18. avgusta
MARTHA WASHINGTON

8. septembra
Cena do Trsta ali Dubrovnik 3. razred \$100, z vojnini davkom: tja in nazaj samo \$102, in vojni davek \$5. — Železnica iz Trsta do Ljubljane samo \$1.20; do Zagreba \$1.95; do Belgrade \$4.75. Vožni list iz Trsta do New Yorka samo \$107.50.

Posebne cene za tja in nazaj. Najbolj ceno in udobna proga za potovanje.

COSULICH LINE OF TRIESTE

Phelps Bros. & Co., 2 West St., New York

IŠČEM IZUČENE DOGARJE

za delati francoske doge. — Peter Serer, Jacksonboro, S. C.

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnim sreeam naznanjam znanecem in prijateljem, da je dne 24. junija za vedno zaspal moj dragi soprog

JOSEPH GLORJOZ

po šestletni mučni bolezni. Pokopali smo ga po cerkvenih obredih dne 26. junija. Doma je bil od Rajhenburga na Štajerskem.

Srečno se zahvaljujem sobratom društva št. 222 S. N. P. J., ki so mi prišli na pomoč, mu darovali krasni venec in prečuli ob njegovi krsti. Lepa hvala tudi vsem prijateljem za krasne venec in spremstvo na zadnji poti. Hvala vsem za pomoč v žalostnih urah. Tebi pa dragi soprog bodi lahka ameriška zemlja!

Zalujoci ostali: Neža Glorjoz, soproga, in ostali sorodniki.

Heilwood, Pa.

Oženite se.

Poglavljam bomo popolen seznam žensk, članic našega kluba, z imeni, naslovi in opisi za samo \$1.00. Naročite danes. — RELIANCE F CLUB, Box 376, Los Angeles, Cal.

Izdat sem novi cenik

Domačih Zdravil

kateri priporoča Magr. Kneipp v knjigi DOMAČI ZDRAVNIKI

Pišite takoj po brezplačni cenik, da ga imate v službi potrebe pri rokah. IMPORTIRANO ODRODJE IZ JUGOSLAVIJE.

Kosa z rlnčkom, iz garantiranega jekla, 60, 65, 70 in 75cm dolge. \$2.— Kosa poliranka z rlnčkom, 65, 70 in 75 cm dolge \$1.50

Klepnino orodje \$1.25

Brusni kamen "Bergamo"45

Pralica30

Motika90c; Srp za klepati .35c

Ribežen za repo, z dvema nožema \$1.25

Blago pošiljam poština pristo.

Math. Pezdor

Box 772, City Hall Sta., NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, pri lžagi in drugih stvareh.

Pojamila, ki vam jih samoreni dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoreni tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostan v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadavna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prošnjo v stari kraj glasom nanovejših odredb.

KAKO DOBITI SVOJON IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojamilia. Iz Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih tresh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samoreni dobiti sem žene in otroke do 18. leta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite v pojamilia.

Prodajamo vsome liste za vsd pro go; tudi preko Trsta samoreni Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.